

Szerkesztési Iroda:

ari-utona, Lukács-báz 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Béthy Lípót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénsek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petítsor egyszeri hírde-
tésnél 6 kr. s mindenkövetkezők-
nél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr
Nyilt-tér sora 15 kr.

Franciaország és a pápa.

(a.) A francia ultramontánok keresztes hadjáratának színhelye immár a sajtóból a nemzetgyűlés foruma elé vitetett át. A francia főpapság számos elsőkelő tagja öszhangzó kérvényekben azon követeléssel lépett a törvényhozás elé, hogy a kormányt utalja, miszerint szövetkezve a külföldi hatalmakkal a pápa függetlenségének és világi hatalmának visszaállítása érdekében intervénáljon. E kérvények a kamra szombati ülésében tárgyalattak, mely alkalomnál a francia végrehajtó hatalom feje Thiers hosszasanban fejtegette az Olaszországgal szemben követendő politikai magatartását, s azon kötelességeket, melyekkel a francia nemzet a pápai szék irányában viseltetni tartozik.

Thiers beszéde egy észszerű, józanul gondolkozó államférfiú őszinte nyilatkozata volt. Ő nem tagadta meg multját, nem fedlte el azt, hogy a császárság idején hatalmas philippikákat tartott az akkori olasz politika ellen, hogy egyik legkiválóbb előharczosa volt a pápa világi hatalma fenntartásának. Nyiltan kimondotta, hogy ő az olasz egységet mindig komoly veszélynek tartotta Franciaországra, hogy az még ma is komoly veszélyt képez, azonban ha az ország már egyszer azon hibát követte el, hogy az olasz egység létrejöttét minden módon elősegítette, a hibát most nem szabad azon második és még nagyobb hibával tetőznie, hogy a bevégzett tények ellen egydon quixottszerű küzdelmet inscenáljon. Kijelenti végül, hogy a mostani kormány politikája a béke és előzékenység politikája mindenfelől, hogy feladatát mindenekelőtt az ország reorganisatiójának megvalósításában látja, s hogy ámbár legbensőbb tisztelettel viseltetik a pápaszemélye iránt, helyzetének megváltoztatása érdekében azonban sem karddal, sem diplomatiiai intervencióval föllépni nem fog.

Olvasóink talán csodálkozni fognak, hogy az olasz egységről ama francia állam elnöke nyilatkozik oly ingerülten, melynek támogatása nélkül az új állam soha létre nem jött volna, melynek egyik legszebb emléktől Olaszország felszabadítása képezi. A dolgot azonban francia szemüvegen kell néznünk. Az az Olaszország, mely a francia nemzet határai hosszában megalakult, 1866-ban szövetségese volt Poroszországnak, részese volt a sadowai csapásnak, 1870-ben pedig ugyanezen Olaszország nem akarta egykori patronusát Franciaországot, Poroszország ellen támogatni, hanem ellenkezőleg, felhasználva a francziákat ért súlyos csapásokat, megszállotta ama Rómát, melyre nézve a husz évi megszállás után a francia kormány is bizonyos jogokat formált. A neheztelés Franciaország részéről lélektanilag ép oly indokolt, minő politikailag Olaszország részéről a be nem avatkozás volt. De épen ha a francia nemzet ezen kedélyállapotát figyelembe vesszük, kellend méltányolnunk Thiers beszédének ama részét, melyben a pápai viszály ügyében a non interventió elvét proclamálta, s megtartását az országra nézve életkérdésnek jelentette ki.

Mint értesülünk, Thiers beszéde a különböző kabinetekre igen jótékony és megnyugtató hatást tön. Senki sem félt ugyan attól, hogy a francia nemzet brevi manu hadat fog üzeni Olaszországnak, mert e célra először nincs francia hadsereg, másodsor mert a nagyhatalmak mindnyájan el voltak határozva Olaszországot a francia chauvinismus ezen nem várt és nem óhajtott kitörésétől megóvni. A cabinetek azonban attól tartottak, hogy egy diplomatiiai, papirral és tentával folytatott, jegyzékek küldéséből, apró — egymás boszantására irányzott — sakkhuzásokból könnyen háboru fog kitörni, mely nemcsak keserűséget s

igy a jövő bajok magvait szórta volna a két nemzet kebelébe, hanem végül valószínűleg a többi hatalmak közbelépését is maga után vonta volna. Ettől pedig ma minden hatalom irtózik. Thiers nyilatkozata elosztotta ezen alapos aggályokat. Ő fátyolt vet a multa, kibékül a tényekkel és jelenel, s subjectív érzelmei daczára Olaszország iránt a béke, a baráti jó szomszedság elveit alkalmazandja. Ezen nyilatkozat súlyos követ emelt le a hatalmak szívéből, s most mindnyájan siettek elismeréseket Versaillesban többféle módon kifejezni. Hogy Olaszországban Thiers beszéde minő hatást tön, arról még nincsenek hireink, de bécsi s a helyzetet ismerő diplomatia körökben azon nézet uralkodik, hogy az olasz kormány versaillesi collégáinak nyilatkozatai által teljesen ki lesz elégitve.

A „Hon“ Hol késik a büntetés? ezim alatt tegnapi számában többi közt mondja: a csalhatatlansági dogmát elítélte a tudomány, a politika, a társadalom egész Európa minden művelt nemzeténél. A kormányok harcokra készülnek ellene. Ez mutatja veszedelmes voltát. Nálunk nem csak az állam alapját támadja meg, hanem alkotmányunk és törvényeink világos megsértését képezi annak szövege, kihirdetése. Ezek után roszalja, hogy a m. kultuszminiszter Ghyecz és Schvarcz interpellációjára adott ígérete után is hallgat, s késik a dogmát kihirdető püspökök perbefogadtatását megindítani, mit addig könnyen tehetett, míg csak Jekelfalusy és Roskoványi vannak szóban; egy pár érdekes per lenne, melynél azonban Rózsa Sándor pere is nagyobb sensatiót okoz, s e módon könnyű a többit engedelmességre szoktatni, ha hivatal vagy börtön közt kell választaniok; ha azonban a kormány késik, s mint hire van a püspöki kar tömegesen lép fel, az eljárás nehéz lesz, s vagy engedni kell, vagy a törvény érvényesítése esetén jajveszékél, ellenállás és ugy bel, mint külszavarktól lehet tartani, mert nálunk az ultramontán elem tetleges fellépés általi felkapása a főpapságnak adott befolyás és hatalomnál fogva veszélyes lehet, ezért is e lehető gyors intézkedésre hívja fel a kormányt, míg idő van.

(Orosz-horvát dolgok.) A „Golos“ a közeledő horvát tanító gyűlésről értekeztvén, egy kissé megbotráncokzik azon, hogy a részvételi meghívások más nemzetekhez már februárius havában, Oroszországhoz pedig csak a mult hó végével intéztették, s emlékezteti az illetőket arra, hogy az oroszok a testvér-horvátokat a moszkvai ethnographiai kiállításra idejekorán meghítták. Az orosz lap szeretné tudni, mi indíthatta a horvátokat a rokon Oroszország iránt tanusított ilyen figyelmeihianyra, vajjon az a 2000 frt, melyet a gyűlés céljaira a bécsi kormánytól kaptak, vagy a magyar kormány előzékeny mósolya? Ha igen, akkor a horvát nevelészek rövidlátó politikusok s magatartásuk nem igen képes nyujtani bizonyítékot a horvátok szláv egyetemlegességéről. Egyébiránt a „Golos“ nem akarván rosztal roszzsal visszafizetni, ígéri, hogy az orosz nemzet el nem felejtí a horvátokat a moszkvai műtani kiállításra jókor meghívni.

Arad, jul. 28.

△ Az „Arader Tageblatt“ 24-ik számában megjelent „Zur Anlehens- und Baufrage“ ezimű cikkre legyen szabad néhány megjegyzést tennünk.

Kérdjük először is, ha e cikk második ki-kezdésében felemlített „közvélemény“-t városunkban csakis az „Arader Tageblatt“ képviseli-e, vagy talán a nálunk megjelenő másik két lapnak is van joga állíthatni, miszerint nézeteiket az egész város lakosságának legalább (!) egyrésze osztja?

Azon fejtegetésekre és állításokra vonatkozólag, melyek a harmadik és negyedik kikezdésben foglaltatnak, a következő észrevételeink vannak:

A mostani képviselőtestület Arad-város összes választói által választott, és a képviselők mindaddig, míg a kormány az újabb választást el nem rendeli, azokat képviselik, kiknek joguk van a város ügyeinek intézéséhez hozzászólni. A helyhatósági választások szokásos határidejét illetőleg az 1848-diki törvényekben nem foglaltatik semmi; más törvény pedig erre nézve nincs érvényben. Az aradvárosi képviselők mandátuma tehát nem járt le, és ugyanazon joggal, melylyel nem rég, Pest és Temesvár, ugy Arad képviselő testülete is bocsátkozhatik egy kölcsönügyletbe, hogy ne kelljen hivatalos helyiségeit elhelyezni és üléseit

tartani idegen, kibérelt házakban, és hogy a színművészetnek egy oly hajlékot építsen, mely az Aradhoz kötött igényeknek megfelel.

Hogy a kölcsön felvétele ellen mutatkozó ellenzékeskedés — csak egy kis töredéknek tudható be, — arról meg vagyok győződve.

A „suffrage universel“-t különféleképp lehet alkalmazni, s legtöbbször ugy, hogy az nem igen fejezi ki a közvélemény kívánalmait. III. Napoleon manoeuvrirozása ez eszközzel eléggé bizonyíthatja, hogy „est modus in rebus“...

A képviselőtestület helyesen jár el, midőn oly valamit tesz, mely a város java, szépítése és felvirágoztatására szolgál; — ez mindenesetre több joggal történik, mint midőn az „Arader Tageblatt“ a kölcsön ellen néhány száz előfizetője nevében, — oly erősen buzgólkodik.

Egyébiránt a kölcsön megkötésének ellenzése — túlhaladt álláspont. A kölcsönfelvétel és az építés már el van határozva, és az előbbihez csak is a közgyűlés jóváhagyása szükséges, melyet a képviselő-testület annál kevésbé fog megtagadni, minthogy oly kedvező feltételek mellett, mint melyek városunknak kínálkoznak, az ország egyetlen helyhatósága sem kötött kölcsönt.

A mi nemzeti hibáink.

Válságos időket élünk. És ezen körülmény arra int bennünket, hogy számoljunk hibáinkkal s azokat jóvá tenni igyekezzünk: annál is inkább, mivel más nemzetek is teszik ezt s mindazt elhárítani iparkodnak, a mi előhaladásunk útjában áll és nemzeti jövőjüket kockáztatja.

Ilyetén hibáknak tekintem én a már óriási mérvben elterjedt fényüzést s ezzeljáró takarékoság hiányát, a mi aztán maga után vonja nemzeti sajtáságaink ignorálását is. Korunk jelszava: a művelődés s anyagi jólét. Mégis ezzel ellenkezőleg fényüzésbe keveredünk. Mi más ez, mint a legnagyobb logikai ellenmondás s szegénységi bizonyítvány kulturai fogalmainkról?

Mert a művelődés az értelem és érzelem fejlesztését feltételezi. Amaz a munkás élet elemait tárja fel előttünk s ismeretkörünket tágítja egyszerűsmernd serény tevékenységet, okos életmódot és így takarékoskosságt s ebből folyólag egyszerűséget követel; emez pedig erőnyekre buzdit.

A fényüzést tehát méltó joggal ítéli el a tudomány, még az olyanokra nézve is, kiknek elég pazarolni valójuk van; annál inkább teszi ezt azok ellenében, kiknek a sors kevésbé kedvezett.

Mindennek daczára vajmicsekély azok száma kik műveltségüket egyszerűségekkel rámazzák körül. S ki merné tagadni, hogy az ily egyszerű keret még inkább előnkbe tünteti tartalmának gazdagságát és becsebb előttünk.

De az egyszerűségnek megvannak a maga előnyei még erkölcsiség tekintetében is. Mert míg a fényüzés az egyéni s hazafiai erényt öli meg emberben és legtöbb esetben tömredék családot, sőt nemzeteket juttat tönkre: az egyszerű munkás élet azon álláspontra helyezi az egyént, családot és nemzetet, melyen emberi s nemzeti hivatását betöltve méltóság teljében tündököl. Vajjon Róma is nem-ea fényüzés s ezzel járó kéjelgés okozta erkölcsletenségnek lett-e áldoztatja.

A fényüzésnek egyébiránt még az a rosztal következménye is megvan, hogy az egyértelmű lévén a prédállással, kizár minden takarékoskosságot. Már pedig a hol a takarékoság nincs, ott a jövedelem fölöslegnek tökésítése is lehetetlenné válik. Hát ha még a takarékoság azon akadályára gondolunk, hogy évi bevételünket közterheink majd kétszeresen fölülmulják s így nem hogy tökésíthetnének, hanem még szükséges kiadásainkat sem fedezhetjük. És míg más nemzeteknél a helyes gazdasági rendszer s okoszerű életmód a kiadások fedezését és tökésítését lehetővé teszik; nálunk ellenkezőleg csupán fényüzési, voltaképen pipere-czikkekért évről-évre milliók meg milliók vándorolnak ki, s így, mint a külföld tributáriusai egyre szegényedünk.

De a fényüzés káros még nemzetiségi szempontból is. Mert a fényüzés az idegen szokások elsajátításával járván nemzeti sajtáságaink rovására üzetik az. Már pedig a mely nemzet nemzeti sajtáságait nem tiszteli, az a feloslzás processusának egyengeti útját. Igazolja ezt a történelem Mária Terézia korából is, midőn főuraink nemzeti sajtáságainkat megvetvén, mindinkább elnémetesdtek s féltetniük kellett nemzetiségünket.

Nézetem szerint a nemzeti sajtáságok szint-ugy mint a nyelv egyébiránt biztosítékai a nemzetiségnek; s minél változatosabban tűnnek fel azok, annál kedveztebbé válik a nemzetiség, miután a fényüzés, mint mindenben ugy részben is gyönyörködtető. A mi pedig gyönyörködtet, az egyszerűsmernd hódító erővel is bir, — főleg ha annak belbecse is megvan.

Tegyük le tehát a fényüzésről, s szomorú következményeitől óvjuk meg a nemzetet és rendszerezsítsük a takarékoskosságot minden irányban; de egyszerűsmernd őrizzük meg nemzeti sajtáságainkat

is, s kultiváljuk azokat, és mint nemzetiségünk palladiumára legyünk féltékenyek. Mert csak is az ily törekvés termi meg a koszorut s vivja ki számunkra más nemzetek köztsztleletét.

Hogy pedig mindezt elérhessük; erre nézve első sorban honleányaink hivatvák, miután az ő befolyások minden fegyvernél hatalmasabb fegyver azon gyöngédséggel párosulva, a mely sajtájuk s melynek ellenálni még senki nem volt képes.

Tűzzék ki célul: a takarékos s agotsnemzeti sajtáságaink kultiválását, és egyszersmird hirdessék, hogy a fényüzés bün, a hazafiság és egyéniség szempontjából; végre ismertessék el, hogy az elegantiát az egyszerűség fejezi ki.

De a kormány is tegye meg a maga kötelességét azáltal, hogy a szorosabb értelemben vett fényüzési cik-keket megadóztatja, mely adónem népmvelésünk költségeinek fedezésére lenne aztán fordítandó.

Arad, július hó 28.

— Alább adjuk a francia nemzetgyűlés 22-iki üléséről érkezett részletes tudósítást. Ekkor tudvalevőleg a püspököknek a pápa világi uralmának helyreállításá iránt beadott petíciói voltak tárgyalás alatt.

A táviratok ez ülésről csak hézagos tudósításokat hoztak, s erősen váltak, mikor leend különösen Thiers ez alkalommal tartott beszéde egész terjedelmében előttünk, hogy határozott ítéletet mondhasunk azon álláspont felett, melyet a végrehajtó hatalom feje a római curia igényeivel szemben elfoglal.

Legfontosabb részét Thiers beszédének képezi azon hely, midőn annak gondolatát is, hogy talán francia részről interventio történjék a Vatikán érdekében, határozottan visszautasítja. Beszédének második része egész szövegében szintén több határozottságot tanusít, mint ez a távirati közlésből kivehető volt. Thiers kijelenti, miszerint Olaszországgal semmi áron sem akar háboruba keveredni és egyáltalában nem tartja tanácsosnak, hogy a pápa odahagyja Rómát.

Azonban azon izgatottság, mely az e kérdésben megindult vitakozást jellemzé, nagyon bizonyítja, hogy mily erősen uralja még a régi szabású katolikus szellem a nemzetgyűlés tagjainak igen nagy részét, Thiers nem emelt volna a leghatározottabban órást az ellen, miszerint a noninterventio elvét kitűzött politikájá ne befolyásoztassák, s hacsak a legkisebb hajlamot mutatá is vala a jobboldal restaurationalis vágyainak betöltésére: a nemzetgyűlés bizonyosan a legrajongóbb buzgalommal adta volna szavazatát egy újabb római expeditióra. Thiers azonban, részint állásának tekintélye, részint azon határozottság által, melylyel nyilatkozatát tévé, mérséklet és higgadságra birta a nemzetgyűlést és így biztosítá magának keresztülvihetni azon politikát, mely nemcsak Franciaországban, hanem az egész világon a józanok részéről egyedül számíthat helyeslésre.

Kiemelendő azon körülmény is, miszerint a petítioknak a külügyminiszteriumhoz utatítása nem foglal magában bizalmatlansági-szavazatot, mert e határozat azon hozzátevéssel hozatott, miszerint a gyűlés bizalommal van a végrehajtó hatalom fejének ez ügyben tanusítandó okossága s hazafisága iránt.

Thiers nyilatkozatáról a francia lapok, — természetesen ez ultramontán „Univers“-etide nem értve, mely valósággal dühöng ellene, — általában kedvezően nyilatkoznak.

A „Siécle“ a többek közt következőleg szól: Franciaország számított a végrehajtó hatalom fejének jó érzelmeire és hazafiságára azon kérvényekkel szemben, melyeket a világi hatalom védői és barátai a nemzetgyűléshez juttattak. — Thiers ur nem csalta meg a várakozást; midőn nagy alázatot mutatott a pápa személye iránt, így választott azon oktalanoknak, kik gyűlöletet hirdetnek Olaszország ellen: „A béke, ez azon kormány politikája, melyet én képviselek.“ Thiers kimutatta, hogy egész Európa az olasz egységgel rokonszenvez. Ennek folytán Franciaország egészen isolálva állana, ha oly oktalan lenne, hogy Victor Emánuel kormánya iránt ellenséges magatartást követne.“ Hasonló értelemben nyilatkoznak a többi lapok is, s a közvélemény dicséretére kell kiemelnünk, hogy Franciaország minden elfogulatlan polgára visszaretten a gondolatról, hogy a sokat szenvedett országot új háboruba bonyolítsák, melynek semmi célja sem lenne. — Németországban a hézag a klerikálisok és a kormány közt napról napra nagyobb lesz. A berlini kormány dicséretére legyen mondvá, hogy határozott hangon beszél az ultramontánokkal. A miniszteriumban a kath. kultus osztály feloszlattatik, mielőtt a klerikálisok e fölött kiönthetnék mérgüket, a „Reichsanzeiger“, a kultusminiszternek egy nyilatkozatát hozza, melyben ki van mondvá, hogy az excommunicáltak

számíthatnak a kormány pártfogására, sőt az állam még tovább megy és kinyilatkoztatja, hogy azok a valódi katolikusok, kik a csalhatatlanságban nem hisznek.

A római kérdés a francia nemzetgyűlésben.

A versaillesi nemzetgyűlés mult szombati ülésében a pápa érdekében beadott petíciók, illetőleg ezeknek a külügyminiszteriumhoz történendő áthelyezésének kérdése fölött érdekes, táviratilag már jelzett vita folyt le, melyben Thiers, Dupanloup és Gambetta is részt vettek. A vita — a jelentés beadása után — Thiers beszédével kezdődött: Thiers: Nem titkolhatom el fájdalommat, melyet érzek, hogy ezen kérdés ma vetetett föl, de azért nem fogom megtagadni multamat. Nem! Mit gondoltam a multban, azt gondolom most is. (Helyeslés.) Hazám, becsületes emberek előtt cselekedtem, s így nyíltan kimondhatom gondolatomat; de önök sokkal tapasztaltabbak, semhogy föl ne fognák, miszerint vannak igen fontos érdekek, melyeket hallgatva jobban szolgálunk, mint beszélve. . . Elhagytuk Franciaország százados hagyományát, s ezen elhagyás keserű csapások büntetését idézte föl.

Az európai egyensúly neveltségessé lett. Ezen gondolat IV. Henrik, a legkitűnőbb államférfiak egyikének műve volt; műve volt továbbá Richelieu-nek, a nagy francia államférfiaknak. Mazzarinnak, ki a westphaliai békét és csodálatos szerződést megkötötte.

1815-ben, mintha a gondviselés mentségünkre jött volna, az egyensúly helyreállított s a harczi dicsőség helyett ez adott nekünk befolyást. Nem voltunk többé azon helyzetben, hogy uralkodjunk a világ fölött. Franciaország Európában Poroszország és Ausztria közé volt helyezve, hogy meggátolja egyiknek uralkodását a másik fölött. Franciaország, Anglia és Oroszország közé volt helyezve, hogy megakadályozza, miszerint a két oly nagy birodalom ne forgassák föl az egész világot saját uralkodásuk érdekében. És ime ezen egyensúly az, melyet az örültség valamely percében magunk mindnyájan iparkodtunk megsemmisíteni. Megváltoztatták a régi rendszert, mely biztosított vala, hogy proklamálják a nemzetiségeket s a nemzetiségek rendszerének sikerült Franciaországra szomorú napokat hozni örök panaszra.

Ne legyen Olaszországra szemrehányás, hogy egy egységes hatalomnak akart lenni, de azért igaz az, hogy Franciaországtól hiba volt e külön államok egyesítését elősegíteni, mert így mindenkinek fölött volt az, mely hozzá járult azon egyensúly megsemmisítéséhez, mely befolyásunkat biztosította. Így cselekedni, valóban Franciaországra nézve öltetés volt és vakaság!

En soha eszemet meg nem hajtottam sem az uralkodó közvélemény előtt, sem barátim előtt. Én mindig vallottam, hogy a nemzetiségi politika fatális Franciaországra. Első sorban biztos valék, hogy az olasz egység valamelyik napon megszűnik a német egységgel. Másodszor lehetetlen volt, hogy az olasz egység ne mérjen nehéz csapást a vallási lelkiismeretre, melyet a szent-szék képvisel. Pedig minden kormány, mely vétkezik, hogy megtámadja a lelkiismeret szabadságát, istentelen kormány az olyan, még a bölcseséget ítélete szerint is. Mondottam hajdan a császári kormánynak és ismétlem ma, hogy lerontani az európai súlyegyet, ugyanaz, mint megállapítani az olasz egységet, a német egységet és megtámadni a lelkiismereteket. Így Franciaország, mely mint Anglia védnöke a protestantizmusnak, úgy ötödik Károly ideje óta a katolicizmusnak természetesen védnöke vala — elhagyta hivatását.

A császárság azt felelte, átmenvén az Alpe-seken, hogy Franciaország mindenkor kész ontani vérért egy eszme szolgálatában. Igen! Hanem Olaszországot segített Poroszországot, s részt vett Sadowában, az olasz egység megsemmisítését a német egységet s a vallási kérdés föltámadt Európában. Én mondtam volt akkor magának Itáliának: Vigyázz az egyházi hatalomra! Mégis az olasz király Rómában van a felszöveget fővárosában és IX. Pius,

a nagy katolikus egyház feje, a Vatikánban van környezve a katolikusok fájdalomtól. Becsükva ezen menedékebe kérdeznél lehet, ha szabad-e ő?

Rejtett szavakkal ne terheljétek bennünket oly földadattal, melyre magatok sem vállalkoznátok. Olaszország egy, én nem vagyok egységének okozója és kevésbé vagyok oka, mint bárki más. Mai nap itt van egy olasz királyság, mely az európai nagyhatalmak közé számíttatik. Mit akartok itt tenni? Nem kell oly diplomatiát követelnetek, mely azt eredményezze, amit nem akartok — a háborút?

Mit tesz Európa Itáliával szemben? Oroszország hizeleg neki, mióta a római udvar a lengyel kérdéshez nyult; Anglia nem bánja, hogy a Központengeren egy tengeri hatalmasság támad, mely nem lesz az ő versenytársa, de ami ellenségünk; Ausztria igen katolikus érzelmű, de meggondolta a helyzetet és az államférfi, ki őt igazgatja, azt találta, hogy az okosság megköveteli jó viszonyban élni Olaszországgal; és Poroszország? keresi, hogy egyenes utat nyisson magának az Alpe-seken keresztül Olaszországba; Spanyolország a savoyai házból választott királyt magának; így az összes Európa elismerte Olaszországot. Nos, hát képzélek magukat helyzetemben. Én sajnálom, hogy megsemmisítettem a katolikusokat, de ha minden hatalmasság kitűnő jó viszonyban van Itáliával, mit tehetek én róla? Azt mondják önök, nem kell elfogadni a bevégzett tények logikáját. De ha az egész Európa számba veszi Itáliát, azt akarják-e önök, hogy én vele oly viszonyba lépjek, mely a jövőt veszélyeztetheti? Én nem tehetem. Önök nem akarják a háborút, mondják, hát ne kérjenek tőlem oly politikát, mely következetlen lenne, ha nem vezetném véghezjárához.

S ha szavaimban jövő háborúk szándékát látom valaki, sietek Európa színe előtt kinyilatkoztatni, hogy a kormánynak, melyet önök megbízta, politikája a béke (mozgás.) Igaz, látni fogják, hogy minden gonddal újjászervezzük a francia hadsereget, ez jogunk; de semmi szándékunk megújítani a csaták mezejét. Amit akarunk, az az előrelátás. Veszteségei daczára Franciaország eleget tartott meg nagyságából arra, hogy első legyen. Kell, hogy készen álljunk minden eshetőségre és hogy okos politika által szerzhessünk magunknak támaszokat.

Ime ez kötelességünk önökkel szemben. A katolikusokkal szemben kell, hogy támasza legyünk a legnagyobb egyháznak, melyet valaha az emberek tiszteltek. Mi vesztegetni fogjuk tiszteletünket a szent szék iránt. Az iránt, hogy a pápa tudlái elődeinek éveit Európa szerencsét kívánt neki, s Franciaország nem maradt hátra. Én kifejeztem a szent atyának ragaszkodásunk és hálánk érzelmeit.

Levelem nem az, melyet nekem tulajdonítottak, mert az tanácsot tartalmazott, én pedig nem érzem magamat feljogosítva, tanácsot osztogatni. Én csak Franciaország szavát fejezhetem ki: Ha a vatikáni fogolyból száműzött les, Franciaország neki nyitva áll; de én azt mondanám neki nem-hogy tanácsot adjak, légy kiméletes irántunk, mert szükségünk van a békére, az egyházra, mint a politikaira.

Végül szó van arról, hogy a katolicizmus vallási függetlensége fentartassék. Ez egy nagy kötelesség, melyet teljesíteni fogunk. Jogalapunk ezt követelni van, t. i. a legnagyobb szerződés, mely a hatalmak és a szent szék között megkötött; a konkordátum. E szerint a főpapokat a kormány nevezi, s a szent szék helybenhagyja, ezen okból jogunk van és kötelességünk örökös a katolicizmus függetlenségén. Megígérték nekünk hogy e függetlenség biztosított fog, s a tapasztalás fogja ki-tüntetni, vajjon hibázott-e Európa, midőn az adott szótban hitt.

Ismétlem tehát, nehogy hibásan fogassam fel: kötelességem jó viszonyt tartani ön Itáliával, teljesítenem egyszerűen nagy vallási kötelességeimet; nem ígérem, hogy szerencsés lesznek minden ide vonatkozó vállalatimban, de minden esetben fogok cselekedni azzal, hogy a józan ész kormánya vagyok.

becstelenséget is be tudna bizonyítani. Ellenkezőleg, a commune szigorúan becsületesen mutatta magát a fényes példáját szolgáltatva ennek, midőn nyomára jöven, hogy egy tag kebeléből, Blanchet, Panille név alatt hamis bukást jelentett be, azt elfogatta s kitagadta kebeléből, mint oly embert, a ki nem érdemes választói bizalmára. Ha egyik vagy másik commune tagnak előéletére vonatkozólag némi kétség merül fel, kollegái a legszigorubb figyelemmel kísérték az illetőt. Így Assi gyanu alá esvén elfogattatott s később felmentetett, ugyanaz történt Olémettel is. Nagyon hosszas lenne pontról pontra megmagyarálni mind azt, ami eme sokat rágalmozott férfiakról elmondott. Röviden azonban egy kis átnézetet nyújtok azoknak politikai pályájáról, kik a legrutábbul rágalmozatnak, mivel a felkelés fő személyiségei gyanánt szerepeltek.

Első hely illeti itt a nemesszövű Delescluse-t, kire mindenkor csak a legmelyebb megindulással emlékezhetem. Különösen vele szemben kötelességemnek tartom, lefizetni tiszteletem és csodálatom adóját s elmondani mi volt ő életében. Delescluze egyike volt azon férfiaknak, kik sohasem alkudoznak lelkiismeretükkel s kik mindent feláldoznak a meggyőződésnek; az ő élete egy hosszú vértanúság volt. Mint törvényes közügyész 1830. é foglalkozás mellőzésével a journalistikára adta magát s radikális musa által tűnt ki, midőn Barbes lázadás kísérlet meg előidézni, mint ennek bűnrészes Delescluze három évi fogságra ítéltetett. Fogságát kitöltvén 1838-ban még nagyobb hűvel kezdte terjeszteni a demokrata eszméket, mire ismét elítéltetett s hírlapja beszüntetett, de mindez nem birta őt lehangolni s merész polemiaja igen sokat tett az 1848-iki revolutió előidézésére. Az ugyanazon évi júniusi felkelés után mint bűnrészest per contumaciam hat évi kényszermunkára ítéltetett. Delescluze az időben Angliában volt s ottan élt 1854-ig. Ekkor barátai ellenzései daczára Boulogneba jött át azon re-

Thiers Dupanloupnak a pápaságot pártoló politika mellett mondott beszédje után ismét szót emelt:

Thiers: Elfogadom a püspök ur dicséreteit, ha nem megy tovább mint mennyit beszédében mondott. On úgy szavazhat, mint akar, de csak oly politikát fogadhatok el, mely hazám politikája.

Többen névszerinti szavazást kívánnak, többen kéri, hogy egyszerűen térjünk napirendre.

Marcel Barthe egy következőleg fogalmazott napirend iránti indítványt terjeszt elő: „A nemzetgyűlés, megbízva Thiers ur hazafias érületében és eszélyességében, egyszerűen napirendre tér.

Gambetta, (a szószékről): Thiers ur hazafias nyilatkozata után, melyet az európai békére vonatkozólag tett, nincs más hátra, mint elfogadni a Marcel Barthe által indítványozott és Thiers ur által elfogadott napirendet. (Helyeslés és tapsvihar balon.)

Keller: A Thiers ur által elfogadott napirend jelentősége megváltozik, midőn Gambetta által támogatattik. (Zaj. „A vita már bezárattat.”)

Előnk: Keller képviselő ur engedelmem nélkül tért vissza a vitára.

Keller a zaj közt nem jut szóhoz.

Gambetta (a szószékről): Ismerem ezen taktikát, — miszerint a személyeskedés vonzolata a vitába. — (Zaj jobbról.) — Mindnyájatok számára gyanus, veszélyes ember akarok lenni, de egy napon számolok veletek. Ma csak azt kérdelem tőletek, vajjon botorságtokban új szerencsétlenségbe akarjátok-e dönteni az országot. (Helyeslés balon. Kellert a szószék lábánál Dufaure igazságügy-miniszter hevesen interpellálja. (Viharos zaj.)

Thiers: A haza nevében kérem önöket hallgassák meg utolsó szót. Nem ismertem Marcel Barthe napirendjét. (Általános zaj.) Ne szakítsanak meg. Elfogadtam a napirendet, mert azt helyesnek találtam. Most jó Gambetta, s elfogadjá agyan azon napirendet. Az ország egyenletlenségben való döntése lenne, ha nem fogadnánk el egy indítványt, csak azért, mert azt egy ember, kinek nézetei nem a mieink is, azt szintén magévá tette. (Helyeslés, taps balon.) Már közel voltunk az egyetértéshez. (Zaj a jobb oldalon.) Még csak egy pont volt hátra (Tilakozás a jobb oldalon.) Keller jött, s egy szerencsétlen szót mondott ki. (Kiáltások. — Zaj. — Nem! Nem!) Az istenért, hallgassanak rám; ha a zavarunk szava támadna, nem mondana mást, mint mit Keller mondott. Én nem mondtam véleményem Gambettáról, Franciaország tudja ezt. Még nem hozott bennünket össze sorunk; de soha sem mertem volna mondani e szerencsétlen szavakat. Nem vonom vissza tehát beleegyezésemet Marcel Barthe napirendjétől, mivel Gambetta azt szintén elfogadta. Nem keressem az egységet senkivel; de ha kínálkozik az, nem kerülöm ki.

Keller: Thiers ur azt mondta, hogy én a zavar hangja voltam; de máskor, midőn a haza veszélyben volt (zaj), egyesültem Gambettával az — idegen ellen. (Új megszakítások). De kétségtelen, hogy azon kérdéssel szemközt, melyről ma van szó, nincs szükségünk a végrehajtó hatalom fejének eszélyességére.

Erre Gambetta és Dupanloup rövid szavaltása után előnk fölteszi a kérdést, vajjon folytatassék-e a vita, vagy pedig bezárassék. A kamara a folytatást mellett határoz.

Dupanloup: Engem a fölmerült kérdés közelebből érint, mintsem óhajtottam volna. Közönnel tartozom tisztelt Gambetta urnak, hogy oly kétértelműséget oszlott szét, mely sem hozzá sem hozzánk nem volt méltó. Ismételve mondom tehát, hogy remélem, senki sem fogja a módosítványt visszautasítani (napirendre! napirendre!). ha azonban egyszerűen a külügyérhez való visszaküldése is jelezetnének. (De ez a bizottság véleményadása!)

Irodai hivatalnokok fölvilágosítják szónokot, hogy amit kíván, nem egyéb, mint egyszerű fölforratása a napirendnek. — Szónok lelép a szószékről.

Thiers: Fájdalom, mig mi az összetartást

ményben, hogy sikerülnie fog közmegebotránkozást keltani az államesiny ellen. Megérkezésekor azonban azonnal elfogatott s Párisban egy külön bíróság elé állított, mely határozatlan időre deportációra ítélte őt; Delescluze tehát először Belle-Islebe vitetett, majd innen Toulonba és Breste gályarabságra került, összeláncolva a legnagyobb gonosztevőkkel; a bánásmód, a melyben részesült, a legkegyetlenebb volt, csaknem éhhalállal küzdött s e mellett a legulsólyabb munkákat kellett teljesíteni. Végre egy hajó fenekére dobták s áthurcolták Cayennebe. Saját elbeszélése szerint négyezer tette meg az utat, anélkül, hogy a hajóról elmozdították volna, azt remélte ugyanis a hatóság, hogy a hajó fenekén uralgó megmérgezett levegő s az elégtelen és undort gerjesztő táplálék rövid időn megöli őt. Delescluze azonban elég erkölcsi erővel bírt, hogy minden sanjargattatásokat kiállja, svégre Cayenneben partra tették. E halálós éghajlat alatt maradt oly bánásmód mellett, mint közönséges gonosztevő 1856-tól 1866-ig, a midőn megengedték, hogy Franciaországba visszatérjen, hol legott a Réveilt, eme legradicalisabb francia lapot alapította.

Delescluze e lapban mindjárt kezdetben kimutatta azon végzeteljes hadügyi irányt, amelyet Franciaország a Bonaparta vezetés alatt venni kezdett; megjósolta a háborút Németországgal, előre látta annak következményeit s Rocheforttal együtt ő volt az egyedüli, ki hangosan ki merte mondani iszonyodást az ellenségeskedésektől. Az első ostrom alatt denuntiálta a nemzetvédelmi kormány minden ballépéseit s Páris az által fejezte háláját iránta, hogy mint megválasztott képviselőjét, őt is a bordeauxi nemzetgyűlésbe küldötte. Delescluze itt Elsass és Lotharinga átengedése ellen szavazott s midőn a commune tagjává választott, lemondott képviselői állásáról; amidőn pedig Párisban nemcsak identifikálta magát a felkeléssel, a torlászokon halt meg, nem akarván tulé-

keressük, addig az fut előlünk. Dupanloup ur elfogadta a napirendet oly szavakkal, melyek Gambetta urnak nem lennének ellenére, Gambetta ur, azonban egy rá nézve rossz kimeneteli választ adott.

Midőn azt előbb megtámadták, én tiltakoztam, most ez új helyzetben elfogadom a külügyérhez való visszaküldést, melyet különben is soha sem utasítottam el. De ismétlem, nem elég a háborút nem akarni, nem szabad oly politikát üznünk, mely az országot kompromittálhatná.

Elfogadom a visszaküldést, de azon értelemben, melyet annak az imént adtam, s mely e két szóban van összevonva: hazafiság és eszélyesség (jobból: igen helyes!)

Gambetta: A vitának folytatása (nagy zaj) két alternatíva közé állított bennünket: egyik, a főpapok kérvényének a külügyminiszteriumhoz való utasítása; a második Marcel Barthe napirendje; mindnyájan egyik vagyunk a hazafiság és okosság tényében; ez volt mindnyájunk vágya. (Nevetés és zaj a jobboldalon.) Nevezze meg magát, aki kételkedik őszinteségemben. (Mi, mi!) A kollektív kiáltásokat nem hallja meg a haza. Ha akartok nekem válaszolni, vagy engem megtámadni, szóljatok. Igatssa nevét, ki engem megszakít, ahivatalos lapba, meg fogja kapni feleletemet, ha kell személyes feleletemet. (Rendre, rendre! jobbról. Helyes! balról.) A végrehajtó hatalom feje kinyilatkozta, hogy nem fogja kompromittálni az európai békét. Akkor felállt Marcel Barthe, s megtette napirendje iránti indítványát. Vessük vissza az indítványozott módosítást. (Helyeslés balon. Viharos zaj.)

Erre szavazásra kerülvén a dolog, Giraud, Target és Dalille által indokolt azon határozati javaslat, miszerint a főpapok kérvényei a külügyminiszterhez utasíttassanak, 447 szavazattal 87 ellenében elfogadtatott.

Politikai pártok az Egyesült-Államokban.

Grant elnök kormányzása ideje még felerészben is alig folyt ugyan le — írja a „D. News” — újorki levelezője folyó hó 17-éről — s már is megindult nálunk a mozgalom utódának megválasztását illetőleg, minthogy a jövő október és november hónapok alatt némany államokban történő pótválasztásokat — egyes államhivatalok és congressusi üresedések betöltésére — itt mindenki úgy tekinti, mint előrsi csatározásokat az elnöki hadjárat megkezdése előtt. A (titkos) szavazattoborzás (canvass) a politikai történetben eddig példátlan erőlyvel kezdetett meg. A demokraták, kik a multban vereséget szenvedtek, most új szint, új elveket fognak felvenni; eddig a néger-emancipáció elleni küzdelemre pazarolták erőiket, hatalmas szövetségei voltak a rabslasztartóknak egész 1861-ig, ezekkel rokonszenveztek a háboru alatt, s azóta is folyvást ellene szegültek a rabslasztás elnyomásából eredett következményeknek, nevezetesen a fehér és színes polgárok politikai egyenjoguságát illetőleg.

A mult elnök választás alkalmával a demokraták különösen azon módosítások ellen folytatott küzdelmök által vonták magukra a figyelmet, melyeket a republikánusok az alkotmányon tenni igyekeztek, t. i. hogy a rabslasztásg eltöröltessek s a színesek számára ugyanazon politikai kiváltságok biztosíttassanak, melyekkel a fehérek bírnak. E módosítások nagy többséggel elfogadtattak minthogy az új négerszavazók természetesen barátaitak támogatták. A józan felfogás azon belátás vezette ez alkalommal a demokraták vezérférfiai, hogy további ellenszégülés valóságos öngyilkosság lenne. E módosítások, mondkák, nem tetszenek nekünk, de mint országos törvényeket mi is elfogadjuk azokat; nem fogunk perpatvarkodni a megmáshíthatlan ténynyel; a rabslasztás meg van halva s hagyjuk halni műveit is vele együtt; elfogadjuk a néger szavazatot, bebocsátjuk a négerket a kongressusba s a bírói székekbe; elfeledjük a multat s más alapot fogunk magunknak keresni. — Soha politikai párt nem vett ily gyors és ily teljes fordulatot.

ni a commune bukását, mivel előnyösebbnek tartotta halálát az ügyre nézve, semmint életét. Bármint mondanak is róla, az ő neve szabótlentül marad s emléként áldani fogják mint a szabadság egyik vértanúját s mint azon kevés bámulatra méltó és keresett szellemek egyikét, akik egész életüket és erejüket ama nagy eszme hirdetésének szentelték.

Dombrowski az általános köztársasági ember típusa, ki az eszmét a nemzetek emancipációjáért harcolva valósítja meg, a világ bármely részébe vesse is őt a sors. Előélete noha rövid, emberül folyt le, harcolt a lengyel függetlenségért s később az olasz egységért Garibaldi alatt. A porosz ostrom alatt Párisban levén, Garibaldi mint legügyesebb emberét kikérte őt Trochuól, ki őt azonban elzárta. Önkéntes halálá által Dombrowski is fényesen megezáfolta azokat, kik azzal rágalmozták, hogy anyagi haszonért harcol.

Pya t Fél x többször elítélve, mindannyiszor ki tudta kerülni elfogatását; hosszú számkivetése alatt Angliában a császár legkérelmezhetőbb ellenségének mutatá magát. A reactionáriusok tolvajnak kiálták őt, azonban nagyon igyekvő olvasott tolvajnak kellett lennie, mert a londoni brit muzeum olvasó termének rendes látogatói még ma is világosan emlékezhetnek egy szép erős arcvonású férfira, ki husz évi számkivetetésének nagyobb részét tanulmányozással töltötte. Pyat 1812-ben született Viersóban s felemelkedése méltó tény, hogy szülőhelyét Páris után a legrepublicanusabb községgé tudta tenni egész Franciaországban. A közelebbi municipális választások alkalmával Pyatot Vierzon első helyen választotta meg tisztsírelvé. Ő folytonosan ellene szegült a commune által követett kényszerrendszabályoknak, sőt lemondását is beadta, midőn néhány hírlap lefoglatott.

Még Florens és Duval-l-ról kell röviden megemlékeznem, nem katonai talentumuk miatt, a melylyel különben sem bírtak, de

TÁRCZA.

A párisi commune vezérférfiai.

Az ezen férfiak magánéletéről forgalomban levő elbeszélések — írja a londoni „Pall-Mall Gazette” levelezője — hogy szeliden fejezzem ki magamat, különös módon elferdítvék s világosan mutatják a reactionáriusok gyöngőjét. Midőn politikai versengések személyeskedésekké fajulnak s a gunyiratok lépnek nyílt és őszinte polemia helyébe, midőn az egyik fél ellenségének magánéletébe lopózkodik s onnan azon meglepő újdonsággal merül fel, hogy amaz tolvaj, s emez állításából azon következtetést vonja, miszerint az az által támogatott ügy is az ő egyéni érteke szerint bírálható meg — az ily vitakodás mondom, nem egyéb mint jezuizmus, s ilyenek tartom én azoknak rendszerét, kik szakadatlanul becsmérik a párisi felkelő vezérek személyét. Ez eljárás szerintem a legaljasabb. Ha nézzük a lefolyt eseményeket, a felkelés után egyetlen egy felkelő vezérférfiut sem találunk, a kinek magán jellemét a legutálatosabb módon be ne mooskolták volna.

Delescluze gonosztevő, Gambon speculator, Pyat akasztófavirág, a „kegyetlen” Millière egyike azon ragadozó vadállatoknak, melyek az állatkertben még nem osztályoztattak, a két Dombrowski megvárosolt lelkek, Miot tolvaj, Tridon pénzimádó, Jourde szekrényfeltörő, Duval és Flourenz dühös örültek, Vesinier rossz gramatikus, ki soha sem tudott különbséget tenni anyém és tied között, Courbet rombolási manióban szenvedő örült. Varlinnál hetvenöt ezer fontnyi összeg találtatott (mire bankjegyekben is legalább is egy talyiga kellett volna) Billioray zsebében szintén ily összeg volt.

Szükség-e mondanom, hogy mindezen vadak alaptalanok? És én nem hiszem, hogy az általam itt felsorolt commune tagok ellen valaki bármi

Ez időtől kezdve az északi demokraták teljesen magukévé tették ellenfeleiknek nézeteit. Különösen kitűnt az északiak közt Vallandigham pártján merészége és őszintesége, ki azonban hevessege által gyakorolta elragadtatva, a kormány hatalom szigorát vonta magára: az ő működésének tulajdonítható azonban leginkább, hogy az északi konservatívok most naponként közelebb látszanak simulni a republikánusokhoz.

Délen azonban egészen más volt a helyzet; míg Vallandigham rábeszélte az óhiói demokratákat, hogy korábbi elveik örökre elvesztekül tekinthetők, Georgiában váratlanul feltűnt Jefferson Davis s ellenkező tanokat kezdett hirdetni. Ő hitt az „elvesztett ügy” feltámadásában s szakadatlan harezra hívta fel a déli államokat az állam függetlenségéért és a fehérek kizárólagos uralmáért míg a négerek, ha nem is teljes rabszolgaság, de legalább politikai alárendeltségre lennének kárhoztatandók. A confederatioának szerinte ismét feltámadnia s a világnak hátrafelé kellett mennie. Az északi demokraták átkozták megmondatlan nyelvért s hallgatásra intették őt. Szerintük Jefferson Dávis lázító, idióta. valóságos enfant terrible volt, a ki kifecsegett minden családi titkot és kiártta a család sebeit. Davis erre visszavonult biztosító intézetébe, de már későn. Hol oly erős a demokratia, mint Georgia, Alabama, Kentucky, Maryland és Delawareban, szavai mely gyökeret vertek s így határozatba ment, hogy a déli államok konservatív pártja távol fogja magát tartani a közelebbi elnöki választásoktól s szabad kezét engeli az északnak. Más szavakkal, a déli várakozni fog, míg nem szólítják.

De a forradalmak soha nem szoktak visszafelé haladni, s bármint mondjon is a déli, bizonyos, hogy a közelebbi választási mozgalmaknál általában elfogadásra talál az egyenjogúsítás eszméje úgy amint azt a háboru fölláttatja.

A pártok alakulására nagy horderővel fog továbbá birni a szabad kereskedelem és a védvám kérdése, mely hihetőleg az egész keresk. politika újjászervezését fogja eredményezni.

Itt-ott szó van róla, hogy Grant utódául Horace Greeley, a híres republikánus tüzetnek ki jelöltül, ki noha valószínűleg nem fog diadalt aratni, mindamellett teljesen méltó e kitüntetésre. Alig van ugyanis ember, ki nagyobb hatással harczolt volna a rabszolgaság ellen, mint a „New-York Tribune” veteran felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa, ki nem tartozik egyik párthoz sem, s mindenkor függetlenül egyedül saját meggyőződését követte.

T á v i r a t o k.

Konstantinápoly, jul. 26. Állítólag a fölkelés miatti aggályok folytán Albániából több zászlóalj Scutariba indult. — Teheranból (Perzsia) e hó 9-ről érkezett hírek az állapotokat borzasztónak mondják; kolera, hagymáz és éhínség tizedelik a lakosságot, Ispahanban, Shirazban a lakosok tulajdon gyermekeiket eszik meg, a legtöbb eltemetett halottakat kiássák és megeszik; végre még a pestis is kiütött.

Berlin, jul. 26. Schweinitz követnek Bécsbe intézett azon jelentésre, mely szerint a német császár Salzburgon át Gasteinba fogna utazni, az osztrák császár föntartja magának, a németet osztrák földön üdvözölhetni. A találkozási hely, s hogy Bismarck fogja-e a császárt kísérni, még bizonytalan.

Páris, jul. 26. A háboru által sujtott kerületekből számos kérvény érkezik az iránt, hogy a rájók rótt sarcokban egész Franciaország osztozzék.

Berlin, jul. 26. A „Prov. Corr.”, miután „az állam és a katholika egyház” című czikében a kultuszminiszterium külön osztályok megszüntetéséről érkezett s hangsúlyozta volna, hogy a mult évi római zsinat határozatai által az állam és egyház közötti viszony jelentékenyen megváltozott, így végzi czikkét: „Az állam magatartása-

azon kitűnő szerep következtében, melyet a márcz. 18-iki felkelés kitörése körül játszottak. Mindenki tudja, hogy harczolt Flourens két évig a cadiották függetlenségéért, miként választotta őt Creta szigete a hellen kamara tagjává s miként fogadta el s kísértette Franciaországba a hellen kormány. Flourens innen azonban csakhamar Konstantinápolyba ment s ott egy görög szövegű radicalis lapot indított meg. Majd visszatért Franciaországba, de itt a császárság ellen tett kikeléséről annyit megtámadást és üldöztetést vontak fejére, hogy Angliában jól kénytelen menhelyet keresni. Az alig 33 éves Flourens valóban tanult ember volt. A sorbonneban ő követte atyját tanári székebe, de szabad gondolkodásmódja csakhamar távozásra kényszeríté őt. Flourens egész vakmerőségig bátor volt, egy ízben párbaja volt Cassagnaccal, Páris legügyesebb vivójával, noha soha életében kard sem volt kezében. Nyájassága és őszinteségeért mindenki szerette őt, akivel érintkezett. — Duval az értelmes munkás valódi mintaképe volt, mely érzellemmel; tolla kitűnő, nyelve még kitűnőbb volt. A felkelés kitörésére többet tett mint bár ki más.

Rigaultot én mindenkor jó és derék embernek ismertem, jellemében a kegyetlenség legeszkélyebb nyoma nélkül. Noha igen gazdag ember volt, 1866 óta egészen a politikára adta magát. Egyetlen hiba, amit benne találtam az, hogy bizonyos alkalmakkor nem volt meg nála a kellő méltóság.

A márcziusi forradalom sikerének két főfő akadály állt útjában u. m. a császárság 20 évi befolyása Franciaországra és a felkelés vezérférfiainak aránylagos erőtlensége. A forradalom nagyobb volt mint az egyének; oly emberek igényelt volna, a kik teljes birtokában vannak a vezetésre megkívántó politikai lángésznek; ily embereknekünk azonban kettőt hármat kivéve nem voltak.

A commune tagjai mindnyájan a legbecsületesb s a legbugzább emberek gyanánt tüntek fel,

nak most már csak úgy van értelme, ha tisztán államjogi álláspontot foglal el, és e szerint ítéli meg az egyes vitás eseteket. Hogy a kormány ezen álláspontot külsőleg is határozottan feltüntethesse, célzatosan látszott a felekezeti ügyek külön kezelését, a mint az eddig fenállott, megszüntetni és ismét egy osztályt állítani az egyházi ügyek számára általában. Az államkormány ez által azon elhatározását is tudatta, hogy mindkét egyház irányában egyformán méltányosan, és a fennálló államjog szerint fog eljárni, s e jogot erőlyesen fogja megővni úgy a katholika mint az evangélika egyházzal szemben.

Legujabb.

Berlin, jul. 27. Franciaország tudatta, hogy a decemberben lejárandó váltókat egy milliárd erejéig már most hajlandó beváltani, s így a csekélyebb számú megszálló hadak élelmézési költségeinél való megtakarítás által is könnyíteni terhein. Ez ajánlatitt kész örömmel fogadtott.

Versailles, jul. 26. A nemzetgyűlés mai ülésében Buveure egy javaslatot adott be, mely szerint a szövetek és nyersanyagok helyett a jövedelem és a só adóztatandók meg. A pénzügyér máris szöföltt terhelve látja a földbirtokot, nem akarja továbbá a szegényeket sem adókkal sújtani a só megterhelésével. Minthogy pedig a nemzetgyűlés tetszése szerint vethet ki adókat, ezzel fogja ő megvitatni, mely adók a legcélszerűebbek. Buveure indítvánja a budgetbizottsághoz utasittatik.

Páris, jul. 26. Bismarck a France szerint meghagyta a német hadaknak, hogy Páris környékéről e hó 31-dikéig elhúzódjanak.

Páris, jul. 27. A francia katonaság egy része egész szakált kezd hordani egy idő óta, mit a katonai hatóságok eddig türtk, most azonban a hadügyér rendeletében a régi bajusz s hegyes állszakálhoz való visszatérést hogya meg.

Versailles, jul. 27. A nemzetgyűlés mai ülésében a Páris élelmiszerral ellátásának megvizsgálására kiküldöndött bizottság jelentése konstatalja, hogy e czélra 68 millió frank erejéig történtek bevásárlási szerződések s hogy jelentékeny sikkasztások fordultak elő.

Sz t-P é t e r v á r, jul. 27. Kronstadtban a legerjedtebb körű intézkedések tetettek a choleraanak, nem ok nélkül rettegett kitörhetése ellen. A többi közt a csapatoknak d. e. 10 órától, d. u. 3 óráig nem szabad semmiféle munkára alkalmaztatniok; a beszózott hus és a nyers főzelekek élvezése betiltatott; étkezés után a katonák mindig egy részleg pálinkát kapnak; a hadihajók fedélzetén sátorernyők huzatnak a nap melege elleni megvédetes végett; melegítő haskötők osztattak szét és pótkórházak állittattak fel.

Ujdonságok.

* A választási törvény reformjáról „Kakai A. hetikronikája” azt írja, hogy a kormány javaslataiban a képv. mandatumoknak három évről ötre való meghosszabbítása tervezetnék. Ez úgy, úgy tudjuk, még több tárgyaláson megy át, s a mit az idézett lap emlit, az nem tekinthető a kormány megállapodásának.

* Ajánljuk az aradi közutivas ut-társulat figyelmébe ugyanazt tenni, mit a pesti hasonnevű társulat tett. Ugyanis a pesti közuti vaspályatársaság legközelebb tartott közgyűlésén erőlyesen felszóllalt az 1868. évi 13. t. czikk határozata ellen, mely a vállalatra nézve igen zsibbasztólag hat, miután annak értelmében

de mint mondtam, nem volt meg náluk minden kellék. Nem lehetett észlelni semmi homogenitást a commune-testületben, minek következménye az lett, hogy bizalmatlansággal viseltettek a tagok egymás irányában. A gyanu pedig a legrombolóbb hatással szokott birni s itt is megfosztotta a felkelést az egyöntetű cselekvés megbecsülhetlen erejétől. — Azonban mindennek daczára sem vészett el a márcziusi felkelés a jövőre nézve. Az embereket le lehet tiporni, de az általuk feldobott eszmék élni fognak s noha terjesztésük meg van gátolva, ez csak ideiglenesen történik s előbb avagy utóbb kétségtelenül diadalt fognak aratni. Ez eszmék egyértelműek a népek emancipációjával s az emberi haladás logikai következményei gyanánt tekinthetők.

Maga Tocqueville némi borzadállyal emeli ki azon gyorsaságot, melylyel a socialis újjászűlésés végbemegy s ez állítás oly bölcsésztlő, a kit épen nem lehet radicalismussal vádolni — tagadhatlanul fontossággal bir. — Ezen kívül a közelebbi párisi felkelés három fontos eredményt mutatott fel, 1) hogy a munkásosztály a kormányzáshoz elegendő műveltségi állapotra jutott, 2) megállapította Franciaországban a foederalismust, mint legbiztosabb támasztát a szabadságnak a katholicismussal szemben, 3) érvényre emelte az egyes városok önkormányzati jogát, mely pedig a foederalistikus szervezet alapját képezi. Nehány év múlva azt fogjuk észrevenni, hogy a communalismus a szabadság emez alapfeltétele, nagyobb haladást tett, semmint gondoltuk volna.

Hogy a commune és a communalismus egyideig el lesz átkozva, az épen nem lehet meglopé. Nem mindig így volt-e az? A commune egyedülül vétke az volt, hogy antcipálta a jövőt. Évek folytak le, míg az eszméket megfogják érteni; elfogadni pedig okvetlenül el kell azokat, mint a civilizisató korolláliumát.

köteles a társulat minden menetjegy után egy fél krajczárt az állampénztárba beszoáltatni. A közgyűlés e bajon segitendő egy a pénzügyminiszterhez intézendő petíció szerkesztésével bizta meg az igazgató tanácsot, melyben hangsulyozva van, hogy a társulat a törvény ezen intézkedése által kétszeresen sújtatik, mert a menetjegyek utáni bruttó jövedelemtől, egyidejűleg pedig a tisztajövedelemtől is, tekintélyes jövedelmi adót kénytelen fizetni. A társulat tehát kéri a kormányt, hogy a dupla adóztatást a törvényhozás útján, a törvényezikk módosítása által szüntesse be, miután a reichsrath is teljesen elengedte a bécsi Tramwayra kirovott 1 krajczár menet jegyadót.

* A j é g e s ő p u s z t í t á s a i. Buziásról, jul. 26-ról írják. Tegnap este mintegy hét és fél órakorBuziáson oly vihar és ezután jégeső volt, minőre a vidék legöregebbike sem emlékszik. A viharos eső után, mely a gyönyörtü buziasí fürdőpark és erdőt vizalá helyezte, oly iszonyu jégeső következett, minőt még kevés ember látott. Sűrű tyuktojás nagyságu jég esett, mely nemcsak Teme-s és Krassó megyevidékén a termést, különösen pedig a jó szűrettel kecsegtető szőlőtöket tökéletesen tönkre tette, hanem a gyengébb házakat is megrongálta. A szabad ég alatt volt marhákat e borzasztó jégesés vagy agyonverte, vagy tetemesen megsérté. Eddig beérkezett hivatalos jelentések szerint két emberélet is áldozatul esett; nevezetesen egy asszonyt és egy gyermeket a jég az uton agyonvert.

* E g y m e n e k ü l t h a z á n k f i a é r k e z e t t s z e r d á n e s t e v i s s z a h a z á j á b a: Grisza Ágost, ki a szabadságharczban mint százados vevén részt, kimenekült s azóta csak most látja ujra hazáját. Előbb Törökországba, majd Amerikába ment, s 1853-ban Párisba tért, hol azóta állandóan lakott, s nagy nyelvbéli ismeretei bizos állást szereztek részére. Levelezett többi közt amerikai lapoknak. Párisban megfordult hazánkfiai mindig otthonos, magyar családi kört talált hazában, s a kik megfordultak nála, mind szívesen emlékeznek a szíves házigazdáról. Az 1867-diki kiállításon is sok szolgálatot tett a magyar kiállítóknak, s a magyar tárgyakról irt francia nyelven egy terjedelmes katalogust, melyben részletes statistikai adatokat közölt Magyarország termeléséről. A francia-porosz háboru szerencsétlen fordulat-or, Páris ostroma előtt Pestre küldé családját s ő maga fiával ott maradt s átélté a német ostromot s a commune uralmát.

* H í r d e t m é n y. A m. k. álladalmi mén-telepek létszámának a hazai lötenyésztés igényéhez képest leendő kiegészítése, tenyésztésre alkalmas előteljesebb és csontosabb ménlovak bevásárlását tevéen szükségessé, felhivtnak az egyes ménestulajdonos és lötenyésztő urak, hogy a fennebbi tulajdonokkal bíró s eladásra szánt három éven felüli ménlovaik leírását, melyben az eladandó mén fája, származása, kora, alkotása, mértéke, színe és ára, valamint azon adóhivatali neve, melynél eladás esetén az eladó a vételárt felvenni óhajlja, feljegyzendő, f. évi szeptember 6-ig a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz beküldeni sziveskedjenek. A megvételtre felajánlott ménék a miniszterium által vidékenként megbízandó választmány által a később kitűzendő helyeken fognak megvizsgáltatni, s esetleg a miniszteriumnak megvételére ajánlatba hozatni. A vételár az átadást igazoló bizonyítvány felmutatása mellett, az illető eladók által kiállított s a választmányi elnök által láttamozott nyugtakra a kijelölt adóhivatalnál fog folyóváy tétetni. Felszóllittatnak egyuttal mindazon tenyésztő urak, társulatok, vagy községek, melyek a mén-telepek létszámából határozott bőrrésszeg mellett óhajtanak egyes méneket a jövő fedezetési időnyre kibérelni, hogy eziránt az illető telep vagy teleposztály parancsnokához fordulva, a szerződést legfeljebb október hó 15-ig megkötéssék, mert ezen határidőn túl a ménék állomásokra osztályoztatván, bérbe vehetők többé nem lesznek. Pesten, 1871. évi julius 23-án.

* N á d a s d y a l a p í t v á n y. A vallás- és közokt. m. kir. miniszter a gróf Nádasdy Xaver Ferencz által alapított egyenkint évi 210 forintnyi segélydíjakat b. Sennyeey Pál kir. főtárnokmester, mint alapítványi gondnoknak — az alapító végrendelete értelmében tett kijelölése folytán, gróf Batthányi Ernőnek, gróf Batthányi Pálnak, gróf Schmiddegg Imrénék, Barcsay Annának, Mitrovich Eleknek, Bossányi Istvánnak, Bagi Antalnak és Seidl Ferencznek adományozta.

* R e v e r s a l i s o k E r d é l y b e n. Mint az „Ell.”-nek Erdélyből írják ott egyes katholikus lelkészek még mindig követelnek reversalist a törvény ellenére. Egy kolozsvári eset alkalmával az erdélyi ref. püspökség azt a következő kéréssel terjesztette fel a kultuszminiszteriumhoz: „Méltoztassék felvilágosítást adni, mikép értelmezendő az 1868. 53. t. cz. 12. §-a, mert óhajtanánk tisztába jönni az iránt, hogy idézett törvény szentesítése után valamelyik vallásfelekezet lelkésze kötelezhet-e valakit becsület szó és írásadás mellett a törvény rendeletével ellenkező tényekre és így az aláíróit kényszerítheti-e arra, hogy vagy adott szavát s írásbeli fogadását, vagy az ország törvényeit megszegje?” Az ev. közszinat is hasonló feliratot terjesztett fel. De eddigelé egyik sem kapott kielégítő választ.

* E g y B i h a r m e g y é h e z é r k e z e t t j e l e n t é s b ő l — írja a „Nagyvárad” — eredeti esetet böngészttünk ki. A csujfalvi g. kath. lelkész f. hó 6-án a szószékéről — állítólag a pápától kapott — levelet hirdetett ki, mely azt tartalmazza, hogy a románok Sz. Péter-Pál napján lesz a világnak, azért siessen minden ember magába térni, fordítsa e néhány napot arra, hogy bűneit megbánva, a szent gyónást és áldozást élvegze. A hiszékeny nép egészen oda lett e predikáció után, rémültökben mitsem akartak dolgozni, hanem faluról falura vitték ezen hírt és terjesztették egymásközt. Képzeltetni a nagy zavart, mit e hír a lakosok között előidézett. A csujfalvi g. kath. lelkész derék ember lehet, hogy nem ártallja ily fanatikus hírekkel kizsákmányolni a szegény nép hiszékenységet. Különben Péter és Pál napja már elmúlt, de hál' Istennek azért a világnak még sem lett vége.

* P ü s p ö k i c a n d i d a t i o. A „Slovenske Noviny” a beszterczebányai püspökségre Mally, Cherven, Lemes, Kozacsek urakat kandidálja, figyelemztetvén a magyar kormányt, hogy a nemzetiségek iránti igazságosságnál fogva oly püspököt nevezzen ki Beszterczebányára, ki a szlávok rokonszenvét bírja. Hír szerint e főpapi állomásra Ipolyi Arnold lenne kijelelve, ő teljesen bírja a tót nyelvet, egykor tót község plébánosa volt, s egyéb ismert kitűnő tulajdonságai mellett, békülékeny szelleme is méltóvá teszi a szlávok rokonszenvére. A Rozsnyói püspökségre a hir Schopper kanonokot, a Pázmáneum rectorát emlegeti, de ellene azon kifogást teszik, hogy a tót nyelvben teljesen járatlan.

* E g y e g e s z c s a l á d m e g e g e t t. A Szereth vize mellett Petrouczban történt, hogy egy zsidó koreszmáros esti időben spiritust akarván egy hordóból csapolni, hatéves leánykájával tartatta a gyertyát, s a leány ügyetlensége miatt a spiritus meggyulván, ennek ruhája is rögtön tűzbe borult. Az apa ijedtében a hordót elejtette s a szétfolyt spiritus csakhamar lángolva árasztá el a szobapadlót, úgy hogy mindketten a lángok közt álltak. A zsidó neje, 20- és 14-éves két fia s 18 éves leánya a mellékszobából berohantak segélyt nyujtandó, de ezek is azonnal meggyulladtak, s a kölcsönös segélynyujtás miatti zavaruk következtében mind megégtek. A zsidó és neje még következő délig kilöndültek: a többiek szénné égtek.

* O r o s z o r s z á g b e l s ő k o r m á n y k e r ü l e t e i b ő l e g y i d ő o t a f o l y v á s t i g e n s z o m o r u t u d ó s í t a s o k é r k e z n e k a z o t t n a p i r e n d e n l e v ő é g é s e k r ő l, p u s z t í t ó v i h a r o k r o l s a c h o l e r a t e r t e r j e d é s é r ő l. Néhány vidéken már hetek óta állanak lángban roppant erdősegek és tűztelepek, máshol egész falvak és városrészek estek a pusztító elem martalékaul. Rjazanban egy tűzvész a vasuti állomáson roppant mennyiségű gabona és árukészletet, számos vaggont, a városban pedig 360 házat emésztett föl. A vasuti társulat kárát fél millió ezüstrubelre becsüli. Mohilewben és környékén ismét vihar és felhőszakadás okozott nagy pusztításokat. A cholera végül nem csupán Sz.-Pétervárott és Moszkvában, hanem a belső és nyugati kerületekben is erősen dühög.

* N ő i t a n u l ó k a k ö z é p i s k o l á k b a n. A szegedi realiskolánál a magántanulók között, kik a folyó tanév végén vizsgálatot tettek, egy fiatal 14—15 éves leány is volt, Stammer Ida k. a. Szegvárról.

* I r o d a l m i b a n d i t a s á g. A „Kölnische Ztg.”-nak írják Civita-Vechiából — és nem Pestről — a következőket: „A durva banditaság helyére az irodalmi banditaság lépett. A dolog nagyon egyszerű. Egy kis lap lesz alapítva, czimlapjára a következő szavak tétetnek: „Aki a két első számot nem utasítja vissza, az előfizetőnek tekintetik és fizetnie kell.” Az első számot elküldik azokhoz, kikről tudják, hogy pár lírát nélkülözhetnek. Ezek azonban ismerik az irodalom ezen fajtáját, s a küldeményt olvasatlanul félredobják. Néhány nap múlva a „Visszariaszthatlan” — ez ama lap czíme — egy rovatot nyit meg, melybe „adósaít” a nyilvános megvételnek adja át. A többség aztán, tekintve az igazság lassúságát, a pár soldit lefizeti. Egy itteni lakos bátor volt a „Visszasantorithatlan” egész a 6-ik számig daczolni, mire az ezt írta ki nevéhez a lapban: Második megintés! A harmadiknál „életrajzi adatok”. — Adjuk meg mindenkinek az igazat: ami irodalmi banditáink enynyre még nem vitték.

Beküldetett.

Braatz Eufrosina költőművésznőnek f. évi julius hó 22-én történt szerencsétlen halála következtében, Arad szabad kir. város első önkéntes tűzoltókar a szerencsétlen nő iránt részvétét kimutatandó, — már jóelőre egy rendkívüli bizottmány-ülésben a működő elnök közbejöttével a zenekar egyenruhában a végtsztelel megadásra kirendeltetett, mely rendelet az illetőknek kiadatott.

Jöllehet azonban, hogy ugyanaz nap megelőzőleg egy tűzoltótág temetése volt, mind a mellet a zenekarnak nevezett művészón temetésére időjök lett volna megjelenni, de a zenekar tagjai azt szándékosan és rosz akaratból elmulasztották.

Ennek következtében, nehogy a hiba a tűzoltókar hanyagságának, vagy rosz akaratának tulajdoníttassék, — annál is inkább miután az „Alföld” 168. számában ezen megjegyzés olvasható: „átalános megbotránkozást szült, hogy a tűzoltók zenekara, mely ugyan máskor kapkod minden alkalom után, melynél egyenruhában paradirozni lehet, e temetésről állítólag a nagy hőség miatt elmaradt,” hogy ez ügyet a tűzoltókar tisztába hozza f. é. jul. 26-án egy rendkívüli bizottmányiülést hívott össze, ezen eset megvizsgálására, — melyen kiderült, hogy a tűzoltókar mindent elkövetett és a szükséges intézkedések megtéttettek.

Ennélfogva, a f. é. julius 26-án tartott rendkívüli bizottmányi-ülésben határoztatott, hogy „a zenekar tagjai kik úgy a művészet mint a szerencsétlen iránti kegyeletet, és az őket fizetett tűzoltókar parancsát mellőzni merészelték — mindyájan végkép elbocsátandók” — mely határozat f. é. julius 27-én foganatba is vétetett.

Jelen intézkedés felvilágosítás és elégtételül szolgálhat azoknak, kik az alkalommal a tűzoltókar eljárását rosszalták.

Arad, 1871. julius 28-án.

Perczel Antal.
titkár.

Meghívás.

Az első aradi temetkezési egylet vasárnap, f. hó 30-án a Tökölly-téren levő egyleti helyiségben közgyűlést tart, melyre a tagok minél nagyobb számmal megjelenni felkéretnek.

Arad, jul. 28. 1871.

A z e l n ö k s é g.

Beküldetett.

Az aradi ipar és népbank (irodai helyisége főter, városház utca sarkán) a

takaréktári betételeket

tekintetnélkül, azoknak összegére vagy felmondási idejére

6 (hat) százalékkal

kamatoztatja.

Elfogad továbbá betételeket folyó számlára előnyös feltételek és lehető legrövidebb felmondási idő mellett.

Leszámitol naponta piaci váltókat és telepítvényeket, leszállított kamatláb mellett.

Erczépének és értékpapírok vásárlása és eladása, mérsékelt díj mellett eszközöltetik, ugyanint minden tőzsdei üzlet pontosan és jutányosan teljesítetik.

Az intézet hiteltulajdonosi-egyletébé való bejelentések naponta elfogadtatnak.

Közgazdászati.

A rumén vasutak ügyében a kamara által hozott határozat tartalma a követ-

kező: A Strousbergféle engedmény azonnal megsemmisítették, és a per a consortium ellen folytatattik. A kötvény birtokosok társulattá alakulnak át, mely az engedményesek jogait, de egyszersmind valamennyi kötelezséget is magára fogja vállalni. Ha az engedély megsemmisítésétől számított 30 nap alatt a társaság meg nem alakulna, úgy a készletben lévő anyag és a kész munkálata megbecsültetni fognak, és csak az abból származó összeg arányában fognak a — kötvény-birtokosok kárpótoltatni. A kormány esetleg gondoskodni fog a kész vasutak üzleteinek átvételéről, ha az engedményesek arról lemondának. E végből a kormány részére 5 millió franknyi hitel szavaztatik meg. Rövidre vonva e határozat így hangzik: Megvan a vasut, tehát tegyük rá kezünket. De mire való azt megfizetni? Hasonló eljárást a világ eddig még nem látott, és a senatus mégis elfogadta a kamara határozatát; így a kötvénybirtokosok reménytelenül állanak. A többi államok ezen ügyet — ugymond a Wand. — oly könnyöyösen nem fogják tekinteni. A párisi szerződés két aláírója, Poroszország és Anglia igen érdekelve van itt, monarchiánk is, bár kisebb mértékben; Oroszország szívesen fogja Poroszországot segíteni, és Törökország is kapni fog az alkalmon, hogy a helyke országot valahára korlátai közé szorítsa vissza. Annál jobban teheti ezt, mert eddig pontosan megfelelt kötelezettségeinek. Mint souve-

rain megakadályozhatja azt, hogy az alatta álló államból rablóállam legyen, sőt köteletségében is áll ez, és e végre confiscatióval is fenyegethet.

A kamarahatározat tehát az országnak igen sok pénzébe kerülhet. Egyelőre az európai börzék-re rumén papir nem fog kerülni. Mint halljuk, még reményt lehet táplálni az iránt, hogy a rumén kamara e tolvaj határozatainak végrehajtását meg fogják akadályozhatni.

Üzletitüdösítäs.

Arad jul. 28-án.

(Kohn Gyulától). A buzaüzlet irányzata — részint a pesti piac hangulatának megszilárdulása, részint pedig hogy a gyöngye kereslet daczára a kínálat és behozatal gyöngye s elégtelen, — ma kedvezőbbé alakult; a forgalom jelenték-telen volt.

Kukoricza ára fenntartja magát; új árpa után kevés a kereslet, minden más gabnane-mekben teljes pangás.

Szeszben csendes üzlet, az árak tartják magokat; megelőkészlet nagyban 51 és fél kr., kicsiben 52 — 52 és fél kr. foka hordóstól.

Mai jegyzeteink: Buza 82 fns 4.60 — 70, 83 fns 4.80 — 90, 84 fns 5. — 5.10 kr. vámmászán-ként. — Kukoricza első min. 3.30 mérője;

szeszgyárak számára vámmász. 3 frt 50 kr. — Káposzta-repcze 150 vámfontja 13 forint 25 kr.; új árpa 70 fontonként 1 frt 75 kr.

Heti piacjelentés.

(Arad, július 21.)

B u z a : első min. 88 fns. 5.50, közép 86 fns. 5.25, 84 fns 4 frt 75 kr. Kétszérés: első min. 82 fns. 3.70, közép 81 fns. 3.50. Rozs: első min. 80 fns. 2.75, közép 79 fns. 2.50. Új-árpa: első min. 70 fns. 1.65, közép 69 fns. 1.60. Zab: első min. 50 fns. 1.90, közép 48 fns. 1.75. Kakoricza: 84 fns. 3.35, 82 fns. 3 frt 25 kr.

Távirati tudósítás.

a bécsi börzéről 1871. július 28-án.

5% Metalliques	59.40	Hitelintézet	286.20
Nemzeti kölcsön. 69 05		Váltó Londonra	122 60
1860. évi kölcsön 103.20		Ezüst	121 50
Bankrézvény	7.69	Arany	5.86

20 frank-darabok 979

A szerkesztésért felelős: Bettelheim V.

A BÉCSI ÁRU-ÉS ÉRTÉKTŐZSDE HIVATALOS ÁRJEGYZÉSE július 27-án.

Gabonák.		vámházán-kint		vámházán-kint		Beár- tás o. ért. ft
buza	bánási.	ft	frt. kr.	ft	frt. kr.	
"	"	83	5 15 — 5 25	84	5.35 — 5.40	
"	"	85	5 45 — 5 55	86	5.70 — 5.80	
"	"	87	5 85 — 5 95	88	— — —	
"	"	88	5 20 — 5 30	89	5.35 — 5.45	
"	"	85	5 50 — 5 60	86	5.75 — 5.85	500
"	"	87	5 90 — 6 —	88	— — —	500
"	"	83	5 15 — 5 25	84	5.30 — 5.40	500
"	"	85	5 45 — 5 55	86	5.70 — 5.80	500

Rozs.	80 font után	szilárd	— — —	160
Arpa.	malátán 72	"	— — —	200
"	abakul 72	"	— — —	500
Zab.	50	"	— — —	300
Kukoricza	bánási mérője	"	— — —	500
"	másodm.	"	— — —	500
Bab	50	ftl. nálk.	— — —	100
Köles.	80 mérője	szilárd	2.25 — 2.35	1000
Repczefekete	75	"	— — —	
"	bánási 75	"	— — —	

Értékpapírok.		Állampapírok.		Arva	Tartva
o. ért. ft					
	Magyar vasuti kölcsön 120 ft			110 —	110.25
	ezüsten			9.80	95. —
	Magyar sorsjegy-kölcsön . . .			76.25	76.50
	Szülőváltási kötvény 100 ft.				

Biztosítások.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
135	Első magy. biztosító társaság	750. —	760. —	200
150	Haza, életbiztosító bank	106. —	108. —	100
210	Pannónia v. bizt.	345. —	350. —	200
300	Pesti biztosító intézet	255. —	260. —	500
300	Unic viszonbiztosító bank	308. —	310. —	500
80	Nemzeti biztosító-bank	— — —	— — —	100

Vasutak.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Pesti közut	278. —	279. —	100
200	Pesti közut III. kib.	— — —	— — —	100
200	Budai közut	101. —	105. —	100
200	Alföldi	177. —	178. —	100
200	Észak-keleti	161.50	162.50	100
80	Magy. keleti	— — —	— — —	100

Bank és takarékpénztári rész- vények.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
80	Angol magyar bank	87. —	88. —	150
80	Magyar általános hitelbank	108.75	109.23	100
80	Francia magyar bank	82.25	82.75	100
60	Pesti népbank	43.75	44. —	100
200	Pesti kereskedelmi bank	680. —	682. —	100
200	Pesti iparbank	440. —	450. —	100
180	Pesti takarékpénztár	3490. —	3500. —	100
100	Pest-budai takarékpénztár	167. —	167.50	100

Pénz- és 3 havi váltók.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
500	Arany	5.83 — 5.84	— — —	100
500	Napoleonkor.	9.80 — 9.81	— — —	100
500	Ezüst	121.2/4 — 121.2/2	— — —	100
500	Párizsi váltó	1.83 — 1.83 1/2	— — —	100

Malmok.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
500	Árpád-gözmalom	160. —	265. —	100
500	Aradi gözmalom	— — —	— — —	100
500	Blumföle	195. —	200. —	100
500	Cencordia	435. —	440. —	100
500	Király	350. —	360. —	100
500	Luiza	128. —	130. —	100
500	Molnár és sőtöm.	170. —	172. —	100
500	Unio-malom	235. —	245. —	100
500	Victoria gözmalom	173. —	175. —	100
500	Henger-malom	735. —	765. —	100
500	I. budapesti göm	500. —	505. —	100
500	Budai gyártel.	67. —	68. —	100
500	Pannónia	545. —	555. —	100

Egyéb részvények.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
500	1. magyar serfőzde	593. —	596. —	100
200	Király serfőzde	82. —	83. —	100
200	Hajózálog társ.	96. —	98. —	100
200	Első m. gözhajózá.	— — —	70. —	100
200	Keresk.-épület	445. —	455. —	100
200	Budapesti lánczid.	— — —	— — —	100
200	Országos gözhajó társaság	41. —	41.50	100
200	Magyar Lloyd	— — —	— — —	100
200	I. magyar gépgyár	— — —	— — —	100
200	Mátrai knz.	8.50	9. —	100
200	Butor kőszűzet	— — —	— — —	100
200	Rimamurányi bánya	— — —	3500. —	100
200	Salgó-tarjáni	120. —	121. —	100
200	Pest-fiumei hajóép. gy.	— — —	— — —	100
200	I. szeszőmő	— — —	— — —	100
200	Ujpesti	— — —	— — —	100
200	Alagut	103. —	104. —	100

Záloglevelek.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	5 1/2% m. földh. zál.	89.25	89.50	100
200	6% m. jövedéjegy	— — —	— — —	100
200	5 1/2% Magy. jelzálgb.	84. —	84.50	100
200	Kereskedelmi bank	90.25	90.50	100

Elsőségek.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Lánczhid 6%	90. —	91. —	100
200	Miskolci malom	— — —	— — —	100
200	Loosonci posztógyár	— — —	— — —	100
200	Budapesti malom	155. —	157. —	100

Pénz- és 3 havi váltók.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
500	Arany	5.83 — 5.84	— — —	100
500	Napoleonkor.	9.80 — 9.81	— — —	100
500	Ezüst	121.2/4 — 121.2/2	— — —	100
500	Párizsi váltó	1.83 — 1.83 1/2	— — —	100

Záloglevelek.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Alföld-fiumei vaspálya 200 frt ezüsten 5%	91.10	91.30	100
200	Duna-gözhajózás	— — —	— — —	100
200	Ferdinand északi vasut 5% pp.	91.50	92. —	100
200	Pécs-barcsi vasut 200 frt o. értékben	90.40	90.60	100
200	I. erdélyi pálya ezüsten 5%	89.90	90.10	100
200	Álamvasut 500 frank	140.75	141.25	100
200	" 1867-iki	138.23	138.50	100
200	Magyar keleti pálya ezüsten	8.50	85.75	100

Magánországyek (darabonként).		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Hitelintézet " 100 frt o. értékben	177. —	177.50	100
200	Clary " 100 frt pp. 40 frt	38. —	39. —	100
200	Duna-gözhajózási " 100	100. —	101. —	100
200	Kaglovich " 10	15. —	17. —	100
200	Budai " 40	34. —	35. —	100
200	Pálffy " 40	32.50	33.50	100
200	Rudolf kor. her. " 6. 10	15. —	15.50	100
200	Salm " 40	39. —	40. —	100
200	G. G. " 40	32. —	33. —	100

Záloglevelek.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Angol-osztrákbank befiz. 100 frt ezüsten.	252.65	252.50	100
200	Hitelintézet 200 frt.	281.60	284.80	100
200	Alsó-ausztr. leszámitoló társ. 500 frt	932. —	935. —	100
200	Francia-osztr. bank befiz. 60 frt ezüsten.	119.75	120. —	100
200	Nemzeti bankraktár társ. Pesten.	767. —	769. —	100
200	Nemzeti bank	581. —	585. —	100
200	Duna-gözhajózási társ. 500 frt pp.	2130. —	2140. —	100
200	Ferdinand északi pálya 1000 frt pp.	374. —	376. —	100
200	Frieszt Lloyd 500 frt pp.	170. —	170.50	100
200	I. Erdélyi pálya 200 frt ezüsten	419. —	419.50	100
200	Államvaspálya pp. 200 frt ezüsten	179.75	179.90	100
200	Déli vaspálya o. é. 200 frt ezüsten	248.25	248.75	100
200	Pisai vasut vp. befiz. 140 frt pp.	— — —	— — —	100

Záloglevelek.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Osztr. földhitei. ezüsten 5%	106. —	106.30	100
200	" 33 éven visszafizetendő o. é.	86.90	87.20	100
200	" nemzeti bank 5% osztr. ért.	91.90	92.10	100

Elsőségek.		Ár		Tartal- tás
o. ért. ft	o. ért. ft	Ár	Tartal- tás	
200	Alföld-fiumei vaspálya 200 frt ezüsten 5%	91.10	91.30	100
200	Duna-gözhajózás	— — —	— — —	100
200	Ferdinand északi vasut 5% pp.	91.50	92. —	100
200	Pécs-barcsi vasut 200 frt o. é			